

О. Стефанишин **«Теорія розвитку людського потенціалу національної економіки»**

Динамічний розвиток економіки впродовж останнього сторіччя та загострення на його тлі соціальних проблем зумовив нове розуміння головної мети суспільного розвитку — забезпечення не лише економічного зростання, а й розвитку людського потенціалу, розширення основних можливостей людини. Концепція розвитку людського потенціалу, сформульована ПРООН у 90-х рр. ХХ сторіччя, перетворилась на окремий важливий напрям наукових досліджень і стала самостійною навчальною дисципліною вузівської підготовки фахівців. На сучасному етапі в Україні недостатньо навчальних посібників, що висвітлюють цю нову дисципліну.

Навчальний посібник О. Грішнєвої «Людський розвиток» (Київ, 2006) є першим системним викладенням понять і проблем людського розвитку як навчального матеріалу. Становлення нової навчальної дисципліни з проблем людського

розвитку потребує значної кількості підручників та навчальних посібників.

Посібник Ольги Стефанишин, присвячений теорії розвитку людського потенціалу національної економіки*, є вагомим внеском у формування та розвиток нової соціально-економічної дисципліни. В ньому викладено не лише основні поняття теорії людського розвитку, а й здобутки сучасної економічної та соціальної науки, розробки автора стосовно дослідження проблем людського розвитку.

В посібнику розкривається сутність людського потенціалу суспільства, визначається його компонентна структура, розкриваються особливості людського потенціалу інформаційної економіки, які пов'язані з творчим та інтелектуальним розвитком людини. Важливим є те, що визначається пріоритетне місце людського потенціалу в економічному потенціалі суспільства. У дослідженні детально викладено теоретичні основи формування та розвитку Концепції людського розвитку, комплексно представлено вклад в її становлення зарубіжних та вітчизняних учених. Це дає змогу познайомити студентів із найбільш вагомими досягненнями світової наукової думки, гідним внеском в формування Концепції людського розвитку українських науковців, методологією розвитку нового напрямку соціально-економічних досліджень.

Значне місце в навчальному посібнику приділено умовам та особливостям реалізації людського потенціалу в ринковій системі. Детально викладено особливості механізму ринку праці України як на національному, так і регіональному рівнях, проблеми та умови ефективного використання сформованого людського потенціалу України.

Особливістю навчального посібника О. Стефанишин є те, що він акцентує увагу на інтелектуальних та духовно-інформаційних аспектах формування людського потенціалу в Україні, що має важливе значення для розвитку інформаційної економіки. Теза про духовний розвиток людини як найважливіший компонент людського потенціалу пронизує усі розділи навчального посібника.

Представлений навчальний посібник вигідно відрізняється від інших навчально-методичних та наукових публікацій, присвячених проблемі людського розвитку, тим, що в ньому значна увага приділяється розвитку молодіжного потенціалу українського суспільства, що має безпосереднє відношення до студентської молоді. Так, у посібнику широко висвітлюються молодіжні проблеми та державна молодіжна політика, також автор вказує на проблему та умови розвитку молодіжного підприємництва. При цьому акцент робиться на пошук шляхів розвитку молодіжного потенціалу та забезпечення його ефективного використання в економіці України.

Навчальний посібник підготовлено на основі широкої інформаційної бази із залученням різноманітних вітчизняних та зарубіжних джерел інформації. Це дає змогу розширити кругозір студентів, допомогти при виконанні студентських наукових робіт. Цьому сприяє глосарій, який дає наукове визначення основних термінів. Матеріал подано автором здебільшого в науково-дослідницькій манері.

Оцінюючи рецензований навчальний посібник позитивно, слід відзначити, що він має резерви для подальшого удосконалення. В посібнику доцільно було б розширити характеристику основних компонентів людського потенціалу України, перш за все таких, як біологічна, демографічна, економічна. Також навчальний посібник можна доповнити тестами та практичними завданнями для самостійної роботи студентів.

У цілому підготовлений О. Стефанишин навчальний посібник характеризується фундаментальністю, комплексністю, науково-методичним підходом до висвітлення найважливішої проблеми суспільного розвитку. Він може бути корисний не лише студентам, а й науковцям, аспірантам, викладачам, працівникам соціальної сфери та кожному, кого цікавлять проблеми соціального прогресу в Україні.

В. Антонюк,
доктор економічних наук, доцент
Інститут економіки промисловості НАН України

* Стефанишин О. Теорія розвитку людського потенціалу національної економіки: навч. посіб.: [для вищ. навч. закл.] / О. Стефанишин. — Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. — 306 с.